

Mieczysław Ozorowski

"Le crash démographique : de la fatalité à l'espérance", Michel Schooyans, Paris 1999 : [recenzja]

Studia nad Rodziną 5/1 (8), 200-202

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nienia. Wymaga tego logiczny tok myślowy przy podejmowaniu tego samego zagadnienia, ale już z innej strony i pod innym kątem. To właśnie brak tychże powrotów sprawiłby trudności w uchwyceniu istoty tego ważnego, a zarazem trudnego zagadnienia.

Należy też dodać, że omawiana pozycja A. Scoli nie jest opracowaniem czysto teoretycznym, oderwanym od życia i doświadczenia ludzkiego. Wprost przeciwnie, czytelnik przy lekturze tej książki odnosi wrażenie, że jego przeżycia i doświadczenia w tym względzie znajdują w niej swoje odzwierciedlenie.

Jako student Instytutu Studiów nad Rodziną Jana Pawła II w Rzymie miałem okazję słuchać dobrze przygotowanych i przemyślanych wykładów ks. prof. Angelo Scoli z zakresu antropologii teologicznej. Część zagadnień podejmowanych na wykładach w nieco zmienionej formie odnalazłem w omawianej książce. Przyjąłem to z wielką radością, gdyż jeszcze podczas studiów wraz z kolegami wielokrotnie prosiłem profesora o przygotowanie wydania książkowego w celu spopularyzowania jego myśli. Sądziłem wtedy, że te wykłady, oparte w dużej mierze nie tylko na nauczaniu Papieża Jana Pawła II, ale także na poglądach szwajcarskiego teologa Hansa Ursa von Balthasara są bardzo cenne i powinny dotrzeć do szerszego grona osób. Obecnie, gdy miałem okazję przeczytać je wydane w formie książki, podtrzymuję pogląd o wielkiej wartości myśli teologicznej ks. A. Scoli, obecnie biskupa i rektora Uniwersytetu Laterańskiego, w skład którego wchodzi Instytut Studiów nad Rodziną Jana Pawła II. Książd biskup na zakończenie wstępu do książki stwierdza: „Muszę jeszcze dodać, że bez prac doktorskich i licencjackich wielu z moich uczniów, nie mógłbym ukończyć podjętej pracy. Za to jestem im wdzięczny” (tł. autora).

Wśród coraz bogatszej literatury teologicznej na temat roli i znaczenia miłości oblubieńczej, książka biskupa Angelo Scoli jawi się jako pozycja cenna i pożyteczna z wielu względów. Może ona spełnić ważną rolę także na gruncie polskim i z pewnością zasługuje na przetłumaczenie.

ks. Adam Skreczko

Michel Schooyans, *Le crash démographique. De la fatalité à l'espérance*, Sarmant-Fayarf [Paris 1999], 222s.

Książd Profesor Michel Schooyans, będąc już emerytowanym profesorem nie ustaje w swojej walce w obronie życia. Jest dobrze znany i ceniony także w Polsce. W jednej z ostatnich książek zatytułowanej „*Le crash démographique. De la fatalité à l'espérance*” („Kraich demograficzny. Od katastrofy do nadziei”), autor w ośmiu rozdziałach przedstawia zjawisko gwałtownego spadku urodzeń w Europie. Podaje przyczyny tego niebezpiecznego zjawiska, a także rady i propozycje rozwiązania kryzysu urodzeń. Na pierwszych stronach książki Książd Profesor porównuje współczesną sytuację demograficzną świata do katastrofy Tytania

ka, którą można było przewidzieć i której można było zapobiec, ale działania podjęto zbyt późno.

W pierwszym rozdziale autor zaprezentował zjawisko zmniejszenia się dzietności w skali światowej. Swoje refleksje uzupełnił wykresami i grafikami przedstawiającymi piramidy wieku w różnych krajach, wraz z prognozami na najbliższe pięćdziesiąt lat.

W drugim rozdziale zostały ukazane przyczyny spadku przyrostu naturalnego: nieprzyjazne środowisko i różne przedsięwzięcia antynatalistyczne. Wśród tych ostatnich autor wylicza: antykoncepcję, aborcję, ale także dzieciobójstwo dziewczynek i masową sterylizację kobiet w wieku produkcyjnym, która w niektórych krajach, takich jak Brazylia czy Meksyk, nabrała cech zjawiska masowego. Często się bowiem zdarza, że pracodawcy wymuszają na kobietach zgodę na tak zwaną „dobrowolną” sterylizację.

W trzecim rozdziale zostały przeanalizowane skutki spadku dzietności. Wśród nich autor wymienia między innymi następujące zjawiska: starzenie się populacji, zmniejszenie się populacji, zapaść systemu ubezpieczeń społecznych, zagrożenia dla systemu edukacyjnego, napięcia pomiędzy pokoleniami, zmniejszenie się ilości klientów i tempa inwestycji, zwiększenie się emigracji z krajów biedniejszych do bogatszych.

Czwarty rozdział został poświęcony ONZ i organizowanym przez tę Organizację konferencjom, dotyczącym populacji ludzkiej. Autor omówił światowe szczyty i spotkania poczynawszy od Konferencji w Rio de Janeiro z 1990 roku, aż do zamierzonych działań w roku 2000. Ks. Profesor Schooyans uważa, że działanie agend ONZ-u jest inspirowane przez ideologię maltuzjańską i neomaltuzjańską oraz przez różnego rodzaju tezy ekologiczne.

Piąty rozdział został zatytułowany „ONZ i autorytarna kontrola populacji”. Autor przedstawia w nim antagonizm występujący pomiędzy bogatą Północą i biednym Południem, jednocześnie daje zachętę podejmowania pewnych działań: organizowania się, denukcji nadużyć i głoszenia prawdy. Stanowi to jakby zapowiedź drugiej części książki, prezentującej różne sposoby przeciwdziałania zbliżającej się zapaści demograficznej. Najważniejsze z nich to promocja kultury życia przeciwko kulturze śmierci. Należy bowiem szukać przyczyn obecnych zjawisk i na nie oddziaływać bezpośrednio, zamiast łagodzić doraźnie skutki, jak to robią różne agendy ONZ i inne organizacje. Ks. Profesor Schooyans zachęca wręcz do tworzenia lobbingu na rzecz obrony życia. W ostatnim rozdziale podaje nawet propozycję szczegółowego planu działania w zakresie obrony życia.

Lektura książki jest niezwykle pożyteczna. Autor chociaż traktuje o sprawach bardzo trudnych i poważnych, czyni to w formie bardzo przystępnej dla czytelnika. Publikacja jest udokumentowana przez liczne grafiki i wykresy, które ilustrują układane tezy.

Cennym uzupełnieniem jest również bibliografia najważniejszych publikacji dotyczących omawianej problematyki (niestety, brakuje pozycji w języku polskim).

W aneksie znajduje się także spis adresów internetowych różnych organizacji zajmujących się obroną życia.

ks. Mieczysław Ozorowski

Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej nt. „Ewangelizacja a edukacja w Trzecim Tysiącleciu”, Częstochowa, 23-24 kwietnia 2001.

W dniach 23-24 kwietnia 2001r. w Wyższej Szkole Języków Obcych i Ekonomii Collegium im. o. Augustyna Kordeckiego w Częstochowie, odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. „Ewangelizacja a edukacja w Trzecim Tysiącleciu”. Konferencja została zorganizowana przez Centrum Doksztalcania i Doskonalenia Nauczycieli Wyższej Szkoły Języków Obcych i Ekonomii w Częstochowie. Współorganizatorami Konferencji byli: Katolicki Uniwersytet Lubelski, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, PUNO w Londynie, Uniwersytet Katolicki w Angers we Francji, Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli i Wychowawców, Polskie Towarzystwo Lasaliańskie, a także la Congrégation des Frères Montfortains de Saint Gabriel w Rzymie, l'Union Nationale pour la Promotion Pedagogique et Professionnelle Enseignement Catholique UNAPEC w Paryżu oraz l'Institut International de Catéchese et de Pastorale Lumen Vitae z Brukseli.

Tak liczny zespół organizatorów niewątpliwie przyczynił się tego, że w Konferencji uczestniczyło wielu znanych przedstawicieli nauki z kraju i z zagranicy. Głównym zadaniem Konferencji, której przewodniczył ks. dr Andrzej Kryński – rektor WSJO w Częstochowie, było ukazanie dwóch istotnych nurtów rzeczywistości nowego Tysiąclecia, jakimi są: determinacja w wychowaniu człowieka przyszłości oraz skierowanie świata ku dobru. Dwudniowe obrady podzielone były na trzy sesje: I – Ewangelizacja a edukacja w szkole XXI wieku, II – Edukacja w nauczaniu Kościoła oraz III – Rodzina w perspektywie XXI wieku.

W pierwszej sesji, prowadzonej przez ks. prof. Edwarda Walewandera, prelegenci podejmowali zagadnienia ukazujące potrzebę ewangelizacji edukacji na początku XXI wieku. Naukowcy z Polski, z Francji, Włoch i Belgii jednogłośnie podkreślali, że wartości wychowawcze popularyzowane przez zgromadzenia zakonne już w XVII wieku nie tracą na aktualności w początkach wieku XXI w. Nie zmniejsza się znaczenie ewangelizacji. Przybiera ona jedynie nowe formy przejawiające się między innymi w: wyczuleniu na niedostatek, hojności, otwarciu na innych, walce o sprawiedliwość i pokój, rozwój i postęp społeczny, w podążaniu drogą ekumenizmu wytyczoną w Asyżu w 1986 roku.

Sesję tę rozpoczął wykład ks. dr. Andrzeja Kryńskiego nt. „Ewangelizacja a edukacja w szkole XXI wieku”. Następnie prof. Louis Bauvineau przedstawił zagadnienie „Trwałe wartości edukacyjne przedstawicieli zakonnych we Francji w perspek-